

[AT] turkish

COUNTRY REPORT AUSTRIA

RO

IMPRINT

Copyright SUNIA GEEL project consortium © 2013
Daphne Project JUST/2009/DAP3/AG/1235
Project workstream 1

SUNIA GEEL – Prevent and combat violence
against children, young people and women and to
protect victims and groups at risk

For further informations please visit:
www.suniageel.eu

PROJECT- COORDINATOR

Exchange House
National Travellers Service
Great Strand Street 61
Dublin 1, Ireland
www.exchangehouse.ie
info@www.exchangehouse.ie

**TIROLER INTEGRATIONSZENTRUM
VEREIN MULTIKULTURELL
Migrationsakademie**

Bruneckerstraße 2 d, 3. Stock, 6020 Innsbruck
Tel: +43 (0) 512 – 56 29 29
www.migration.cc / office@migration.cc

İçerik dizini

1	YASAL DURUM	2
2	POLITİK ALAN	4
	RESMİ KURULUSLAR	4
	HÜKÜMET DISI KURULUSLAR (NGOs) / GÖNÜLLÜLER	5
3	SOSYO - KÜLTÜREL ALAN	8
4	BİREYSEL ALAN	9
	4.1 SOSYAL KURUMLAR ÇALISANLARI VE HİZMET SUNUCULAR – HELP THE HELPERS	9
	4.2 MAGDURLAR.....	10
5	KAYNAKLAR	12
6	ÖNERİLEN KAYNAKLAR	13

State of the Art Report Österreich

1. Yasal durum

Siddete karsi koruma ile ilgili yasal düzenlemeler üç farklı hukuk alanı ile sağlanmıştır: Güvenlik Polis Yasası (SPG); İcra Yasası (EO) ve Genel Medeni Hukuk (ABGB) (Haller 2000).

Avusturya yasal düzenlemelerine göre aşağıda belirtilen siddet eylemleri de cezalandırılmaktadır.

- *Yaralama ve ağır yaralama (Ceza Yasası 83. ve 84. maddeler)*
- *Kasten ağır yaralama (87. madde)*
- *Kısıyı hürriyetinden yoksun kılma (99.madde)*
- *İnsan ticareti (104a maddesi)*
- *Zorlama ve ağır zorlama (105 ve 106. madde)*
- *Tehdit (107. madde)*
- *İsrarla takip, psikolojik terör (Stalking) (107a maddesi)*
- *Aralıksız siddet uygulama (107b maddesi)*
- *Tecavüz (201. madde)*
- *Cinsel zorlama (202. madde)*
- *Ağır cinsel taciz ve resit olmayanlara yönelik cinsel istismar (Logar, 2009)*

Siddetin olmadığı bir ortamda yaşamak her bireyin yasal hakkıdır. Bu koruma yasal olarak sağlanmıştır. Ayrıca cezayı gerekli kılan suçların mağdurları, Ceza Muhakemesi Kanunu'nda (StPO 4. Ana bölüm 65. maddeden 73.maddeye kadar) saptanmış belirli haklara sahiptirler.

Bunlardan bir kaçısı:

- *Dava hakkında bilgiler*
- *Failin gözaltından bırakılması halinde bilgilendirme*
- *Dava dosyasını inceleme*
- *Özenli soruşturma ve işlemde saygılı uygulama*
- *Davaya katılma ve davada katılım*
- *Tazminat, zararın karşılanması ve acı parası*
- *Dava sürecinde eslik edilmesi (Loğar, 2009)*

Avusturya Federal Aile İçi Siddete Karsi Koruma Yasası 1 Mayıs 1997 tarihinde yürürlüğe girmiş ve 1999, 2002 ve 2004 yıllarında kısmi alanlarda değiştirilmiştir. 1 Haziran 2009 itibarıyla yürürlüğe giren „2. Siddete Karsi Koruma Yasası“ ile mağdurların korunması ve desteklenmesi için bir diğer iyileştirme amaçlanmıştır. Bu yasa, kökenine ve vatandaşlığına bakılmaksızın Avusturya'da yerleşik her bireye olanak sağlamak ve hem polis ve medeni hukukun korumasını, hem de ceza hukukunun önlemlerini ve mağdur koruma haklarını içermektedir.

Ana hatlariyla en önemli 4 degisiklik:

1. Yasa yürütmeye siddet uygulayan zanliyi evden uzaklastirma yetkisi vermektedir. Evden uzaklastirma 2 hafta sürer. Geçici önleme basvurulursa, giris yasagi 4 hafta daha uzatilabilir. Son yıllardaki deneyimler isiginda uzatma, 10 gün magdurun önemli ilk adimlari atmasi için yetersiz kaldigindan, zorunludur.
2. Geçici Önlem 3 aydan 6 aya uzatilmistir. Böylece geçici önlemin simdi 3 çesidi vardır:
 - ev içi siddetten korunma için geçici önlem kararı (§ 382b EO)
 - genel siddetten korunma için geçici önlem kararı (EO §382e)
 - (Stalking) Israrla takip, psikolojik teröre karsi geçici önlem kararı (EO § 382g)
3. Ceza Yasasi'nin 107b yeni maddesi araliksiz siddet uygulamasini cezalandirmaktadir. Böylece tekrar tekrar uygulanan siddet, bir defalik siddet suçundan daha agir cezalandirilir. Bu açilim, özellikle aile içi siddetteki tekrar oranlarinda dikkate alınmalıdır.
4. Ceza davalarinda dava boyunca psiko-sosyal destek alan siddet magdurlari, simdi artik Medeni Yasa çerçevesindeki davalarda da ücretsiz psiko-sosyal destek alma hakkina sahiptirler. Ne yazik ki, dava sürecinde ücretsiz hukusal destek alınmasi söz konusu degildir. (Wiener Interventionsstelle, 2009).

1. Mayıs 1997 tarihinden bu yana, Gençlik Sosyal Yardım Kurulu resit olmayanların yasal temsilcisidir ve geçici önlem kararı için basvuru yapmaktan sorumludur (Genel Medeni Kanunu'nun 215. maddesi 1.bendi). Bir çocuğun sağlığının ve mutluluğunun, doğrudan ya da dolaylı olarak siddete maruz kalma tehditi varsa veya anne, yasal temsilci olarak basvuru yapabilecek durumda degilse tehlikededir (Haller, 2010).

Haziran 2006'dan beri Stalking - "sürekli takip" cezayı gerektirmektedir. (Ceza Yasasi 107a Maddesi)

Resit olmayan gelinlerin „ithalinin“ engellenmesi için Avrupa Birliği dışındaki ülkelerdeki kadınların 18 yasina ulaşmış olmaları gerekmektedir. Yasa metinlerinin yenilenmesi ile, zorla yaptırılan evlilikler, ağır zorlamanın kullanılması olarak, anlaşılmaktadır. Cezalandırma, yarım seneden 5 yıla kadar hapis cezasını öngörmektedir , çok ciddi durumlarda bu 10 yıla kadar çıkabilir.

Çocuklar ve gençler yasalarca özellikle koruma kapsamına alınmıştır. Görgü tanıklığı da dolaylı siddet olarak görülmektedir ve aynı şekilde cezalandırılmaktadır. Yasal temsilci olarak, hem anne hem de Gençlik Dairesi geçici önlem kararı için basvuru yapabilir. (Wiener Interventionsstelle, 2009).

2. Politik Alan

Resmi Kuruluslar

Avusturya'da her eyalette, bir siddetten korunma merkezi bulunmaktadır.

Bu merkezler hem ücretsiz destek ve danisma hizmeti, hem de süreçte ücretsiz eslik etme olanagi sunmaktadirlar (Logar, 2009).

Polis ve Mahkeme gibi yetkililer, siddet eyleminden haberdar edildikleri andan itibaren, yasal islemlere baslarlar. Magdurun basvuru yapmasi zorunlu degildir.

Failin evden uzaklastirilmesi sonrasinda, magdurun geçici önlem kararı için basvuru yapmasi olasıdır. Magdurun failden adım adım ayrilabilmesinde gerekli zamana sahip olabilmesi için, her iki adımda ayrı ayrı atilir (Haller, 2010).

Polisin, siddete ugrayan magduru örneğin geçici önlem kararına basvuru olasılığı gibi yasal hakları konusunda bilgilendirmesi, görevidir. Bundan baska, polis vakaya özgü bilgileri uygun bir şekilde belgelendirme sorumlulugunu tasimaktadır. Bu belgelendirmeler, geçici önlem kararı alınması için basvurulması durumunda mahkeme için hazır tutulmalıdır.

Zanlı, giris yasasının geçerli olduğu süre boyunca uzaklastirma yasasının geçerli olduğu yere geri dönmesi durumunda, kendini suçlu duruma düşürür. Polis, kisiyi gerekirse zorla uzaklastirmaya yetkilidir. Yükümlülüklerin çignendigine dair bir rapor mahkemeye gönderilir. Yasaga uymamanın tekrarı tutuklanmaya yahut hapis cezasına neden olabilir.

Düşük gelirli siddet magdurları, yasal yardım basvurusunda bulunabilir. Mahkeme giderleri, tercüman ve hukuki danismanlık ve avukat giderleri üstlenilebilir. (Logar, 2009).

Magdur koruma kurulusları ve göçmen danisma merkezleri yıllardan beri, Avusturya'ya gelen aile bireyleri için bagimsiz oturma izni (özellikle evli çiftler için) istemektedirler. Bagimsiz oturma izni 5 yıldan önce verilmelidir. Simdi 1.1.2010 yılında yeniden düzenlenen Yabancılar Yasası ile, eger örneğin kisinin siddet magduru olması gibi çok özel olaylar sözkonusu ise, bagimsiz oturma iznini daha erken alma olasılığı bulunmaktadır.

Polisin ve Müdahale-/ Siddetten Korunma Merkezleri'nin, Siddete Karsi Koruma Yasası'ni yerine getirmek için varolan isbirliği basarili gözükmetedir. Polisin müdahalesi ile siddet sarmalı kesintiye ugratılmakta ve Siddetten Korunma Merkezleri'nde kadınlara siddet dolu iliskilerinden kurtulabilmeleri için destek sunulmaktadır. Yeni Siddete Karsi Koruma Yasası'nin yürürlüğe girmesi ile verilen giris yasaklarında yıllık bir artış ortaya çıkmıştır. (Çizelge 1'e bakınız) (Haller, 2010).

Yeni yasanin 2008 sonundan beri uygulanmasiyla polis tarafından 52.000 den fazla uzaklastirma ve giris yasagi verilmistir.

Siddete Karsi Koruma Yasasi'nin kullanilmasi ile anlasmazlik araciliklarindan yararlanma azalmistir: 2001 yilinda anlasmazlik araciliklarinda yararlanmalar, Siddete Karsi Koruma Yasasi'nin kullanilmasindan, iki kat daha fazla kaydedilmistir. Bu andan itibaren anlasmazlik araciliklari sürekli azalmis ve 2006 yilinda uzaklastirma ve giris yasagi öne çikmistir.

Zaman araligi	Uzaklastirma ve Giris Yasagi	Anlasmazlik Araciligi
1.5. bis31.12.1997	1365	Veri bulunmamakta
1998	2673	Veri bulunmamakta
1999	3076	Veri bulunmamakta
2000	3354	7638
2001	3283	7517
2002	3944	7391
2003	4180	6558
2004	4764	6195
2005	5618	6171
2006	7235	6467
2007	6347	4967
2008	6566	5118

Çizelge 1: Uzaklastirma ve Giris Yasagi – Anlasmazlik Araciligi (1997 – 2008)
(Kaynak: Interne Statistik des Ministeriums für Inneres, Haller'e göre alinti, 2010)

Aile içi siddette dikkate alınmasi zorunlu bir diger önemli bakis açisi da, magdurlarin saglik bakımından desteklenmesidir. Su an saglik sisteminin sundugu hizmetler sosyal sigortaya ve gelire baglidir. Bu durum, aile içi siddetin magduru olan bir kisim göçmenin tibbi yardım almasini engellemektedir. Haller (2010) saglik alanında siddetin önlenmesi ve siddet hakkında bilgi sunan girisimlerin bulunduğunu, fakat genelde aile içi siddet ile ilgili yeterli bilinç olmadigini belirtmektedir.

Hükümet Disi Kuruluslar (NGOs)/Gönüllüler

Magdurlarin kendilerini yetkinlestirmeleri Siddetten Korunma Merkezleri`i tarafından desteklenmelidir. Söz konusu olan, devlet tarafından görevlendirilen ve finanse edilen, siddet magduru kadınlara ve erkeklere destek veren, özel kurumlardir. Basvuranlarin çoğunluğu kadınlardir (2008 yilinda basvuranlarin % 9,1'i erkeklerdi). Uzaklastirma durumunda polis, hemen magdurlara ulasan ve bireysel danismanlik hizmeti sunan Siddetten Korunma Merkezleri'ni bilgilendirir. Travma yasayan kisiler, baskaca destek alabilmek için çaba göstermek zorunda degillerdir. Burada etkin bir yaklasim izlenmektedir. Bu merkezlerin iletisimleri çok iyidir ve resmi daireler ve diger siddete karsi korunma kuruluslariyla is birligi yapmaktadirlar.

Magdurlarin gereksinimlerinin netlestirildigi görüsmeler için, her 10 vakanin 9'unda telefonla veya yazili yolla iletisim kurulmaktadır. (Schwarz-Schlöglmann; Sorgo, 2007, Sayfa 162, Haller'e göre alinti, 2010).

Özellikle zanlinin ne derece tehlikeli oldugu açıkliga kavusturulmalı ve bir acil durum plani gelistirilmelidir. Ayrıca Siddetten Korunma Merkezleri mahkemelere eslik etme hizmeti de sunmaktadır. (Schwarz-Schlöglmann; Sorgo, 2007, Sayfa 162, Haller'e göre alinti, 2010).

Sadece siddetten etkilenen insanlar Siddetten Korunma Merkezleri'ne basvurmamaktadırlar. Bu nedenle, belgelenen kisi sayisi, uygulanan bir alana girme yasagi sayısına kıyasla, göreceli daha fazladir. Asagidaki çizelge (Çizelge 2) Siddetten Korunma ve Müdahale Merkezleri' nde hizmet alan kisi sayisini göstermektedir. (GSZ)(Haller, 2010).

Müdahale Merkezi/ Siddetten Korunma Merkezi	Tümü	Kadınlar	Kadınlar %	Erkekler	Erkekler %
GZZ Graz	521	481	92,32	40	7,68
IST Kärnten	646	599	92,72	47	7,28
GSZ Niederösterreich	1360	1255	92,28	105	7,72
GSZ Oberösterreich	1488	1313	88,24	175	11,76
GSZ Salzburg	998	917	91,88	81	8,12
GSZ Steiermark	1713	1548	90,37	165	9,63
GSZ Tirol	1088	979	89,98	109	12,02
GSSt. Vorarlberg	612	564	92,16	48	7,84
IST Wien	5633	3452	90,77	348	9,15
TÜMÜ	14059	11108		1118	

Çizelge 2: Müdahale Merkezleri'nde ve Siddetten Korunma Merkezleri'nde hizmet alan kisiler 2008 (Kaynak: Jahresstatistik der BKA/Frauenabteilung, 2008; Haller, 2010)¹

Viyana Müdahale Merkezi 2009 yılında basvuranların %22'sini göçmenlerin, %10'nu ise Avrupa Birliği'ne üye ülkeler ve İsviçre'den gelenlerin oluşturduğunu bildirmiştir. Bir çok başvuru yapan göçmenin basvuracakları iletisim aklarına sahip olmamaları ve kadın sığınma evlerinin onları tek fırsatı olması nedeniyle, bu rakamların sadece siddet mağdurlarını göstermediği burada tekrar vurgulanmalıdır. Bundan dolayı istatistikler ihtiyatla değerlendirilmelidir.

¹IST Vienna istatistikleri „Kadınlar“ ve „erkekler“ altında, üç kişinin verilerinin saptanamadığı, 3803 kişiyi kapsayan, sadece 2008 yılında toplanan verilerini göstermektedir.

Tirol Kadınlar ve Eşitlik Subesi (2010) 3 farklı kurumun istatistikini aşağıdaki çizelgede göstermektedir(Çizelge 3'e bakınız).

Kurum	Danışma sayısı
Frauen helfen Frauen	1609
Gewaltschutzzentrum Tirol	4585
Tiroler Frauenhaus	2295

Çizelge 3: Danışma sayısı (Frauen helfen Frauen, 2009, Gewaltschutzzentrum Tirol, 2009, Tiroler Frauenhaus, 2009)

Siddete maruz kalan kadınlar için genelde sunulan desteğin yanı sıra, Avusturya Otonom Kadın Sığınma Evleri Derneği'nde (Verein Autonome Österreichische Frauenhäuser AÖF) vardır. Bu dernek 1988 yılında, kadın sığınma evlerinin çalışanlarının işbirliğini ve profesyonel bilgilerini paylaşımlarını desteklemek için kurulmuştur. Kadınlar Yardım Hattı bir çok farklı dilde ücretsiz danışmanlık hizmeti sunan AÖF'nin bir hizmetidir. Ayrıca AÖF WAVE' nin (women against violence in Europe) üyesidir (Haller, 2010).

Kadınlar Yardım Hattı'nın yanı sıra, Innsbruck, Viyana, Salzburg, Steiermark ve Linz'de bölgesel yardım hatları da bulunmaktadır ve görevliler kadınlara mahkeme günlerinde veya tıbbi muayenelerde eşlik etmektedirler.(2010).

Neustart Derneği gençlere ve genç yetişkinlere ve yetişkinlere yönelik siddete karşı eğitim sunmaktadır. Katılımcılar savcılık veya gözetim yardım kuruluşları tarafından gönderilmektedirler. Bu eğitim olumlu bitirilmediği takdirde Neustart farklı teklifler geliştirir. (Haller, 2011)

1999 yılından beri Viyana Müdahale Merkezi, siddet uygulayan erkekler için bir eğitim programı çerçevesinde Viyana Erkek Danışma Merkezi ile beraber çalışmaktadır. Bu program İçişleri Bakanlığı tarafından desteklenmektedir ve İskoçya'dan CHANGE-Programı ve Amerika'dan D.A.I.P. (Domestic Abuse Intervention Project in Duluth/Minnesota) projelerinden uyarlanan öğeleri birleştirmektedir. (Pence & Paymar, 1993, Haller'e göre alıntı, 2010).²

Magdur koruma alanında bir başka önemli kuruluş ise Viyana'daki Orient Express'dir. Bu kuruluş danışmanlığı ve siddete maruz kalmış kişileri desteklemeyi üstlenmiştir ve ayrıca „Zorlamayla evlilik“ (Zorla evlilik) konusunda toplumsal duyarlılık için çaba göstermektedir.

² Her iki programda fail programları arasında sayılmaktadır, bunların verimlilikleri değerlendirmelerle sınanmıştır.

3. Sosyo – kültürel Alan

Avusturya’da çiftlerde görülen, kadınlara yönelik siddete dair tanımlayıcı bir istatistik bulunmamaktadır. Bir değerlendirme, ancak komşu ülkelerle karşılaştırmayla yapılabilir. Haller (2010) 1990’li yıllarda tanımlayıcı olmayan bir araştırmaya dikkat çekmektedir. Buna göre, her beş kadından biri ilişkisinde siddet yaşamıştır. (Benard/Schlaffer, 1991). Aşağıdaki veriler Avusturya’daki kurumların içe dönük istatistiklere aittir.

2009 yılında 751 vaka Tirol Sıddeten Korunma Merkezi’ne bildirilmiştir. 258 kişiye psiko-sosyal ve hukuki süreçte eşlik edilmiştir (Çizelge 4’e bakınız).

Sıddet eylemi kategorileri	Sayısı
Israrlı takip	196
Santaj	1
Kısiyi hürriyetini yoksun kılma	7
Tehlikeli tehdit	224
Çocuk kaçırma	1
Adam yaralama	241
Cinayet (tesebbüs)	4
Zorlama	29
Mala zarar verme	18
Cinsel istismar	2
Diğerleri	18
Belgelerin gizlenmesi	3
Tecavüz	7
Gesamt	751

Çizelge 4: 2009’da bildirilen vakalar (Tirol Sıddeten Korunma Merkezi, 2009)

2009 yılında Tirol Sıddeten Korunma Merkezi’nce %90’i kadın (1058 kişi) ve %10’u erkek (112 kişi) olmak üzere 1170 kişiye, danışma hizmeti sunulmuş ve eşlik edilmiştir. Kocalar, eski kocalar eşler, eski eşler, arkadaşlar, oğullar, babalar ve erkek kardeşler zanlılar arasında bulunmaktadır. 947 çocuk sıddetin tanıkları ve sıddetin mağdurları olarak kayıtlara alınmıştır. 368 uzaklaştırma ve giriş yasagi, 137 anlaşmazlık arabuluculuğu ve 259 Stalking vakası Sıddeten Korunma Merkezi’ne bildirilmiştir ve belgelendirilmiştir.

4. Bireysel Alan

4.1 Sosyal kurumlar çalışanları ve Hizmet Sunanlar – Help the Helpers

2.2 ve 3. bölümlerde belirtildiği gibi siddetten korunma alanı, acil servisler, mahkemeler, sağlık merkezleri, danışma merkezleri ve acil yardım hatları gibi, disiplinler arası kurumları kapsamaktadır. Müdahale ve Siddetten Koruma Merkezleri giriş yasası ve uzaklaştırma kararında, polis tarafından bilgilendirilirler. Alanlar üzeri iş birliğine odaklanılmıştır.

Haller'e (2010) göre adalet ve sağlık alanında profesyonel yardımcıların eğitimlerinde ve meslek içi eğitimlerinde, aile içi siddeti ve etkilerini anlama, siddete uğramış mağdurlara davranmayı öğrenme, kültürlerarası yeterlilik kazanımıyla birleştirilerek, derinleştirilmeli ve sağlanmalıdır.

Ek olarak düzenli araştırma ve verilerin değerlendirilmesi, (örneğin hukuk alanında ve gençlik yardım alanında geçici önlem başvurularının değerlendirilmesi) ve nitel araştırmalar, (örneğin: caydırıcılık için siddetin çocuklukta anlama) verileri ve bilgileri yenilemeye yardımcı olur ve sonuçta mağdurları korumaya yarar.

Göç sosyologu Gaitandes (2004, Logar, Weiss, Sticker, & Gurtner'e göre alıntı, 2009) siddete mağdur göçmenlere yönelik hizmet sunan danışmanların, bu alanda yasalar sürekli yenilediğinden ve başvuran kişilerin yaşam durumu da doğrudan etkilendiğinden, en yeni yasal değişiklikler hakkında bilgi sahibi olmalarına vurgu yapmaktadır.

Ayrıca ana dilde, kültürel yeterliliğe sahip, daha fazla danışmana gereksinim bulunduğu da görülmektedir.

Gaitandes (2004, Logar, Weiss, Sticker, & Gurtner' e göre alıntı, 2009) aynı zamanda zanlılarla programların mağdur koruma çalışmalarıyla bütünleştirilebileceğini öne çıkarmaktadır. Özellikle zanlılar için çalışmalarda, zanlılara yönelik önlemlere ve bunların ülke genelinde uygulamalarına gereksinim bulunmaktadır. Uluslararası denenmiş ve uyarlanmış siddete karşı eğitim (Viyana Erkek Danışma Merkezi'nin sürdürdüğü gibi) her zanlıya uygun değildir. Zanlıların kişiliklerinin tek tek alt guruplarına yönelik taslaklar ilaveten geliştirilmelidir. Bu nedenle, sadece siddetten korunma alanındaki değil aynı zamanda zanlılarla ilgili araştırmalar da önemlidir. Çocuklukta maruz kalmış siddetin sonuçları ve yetişkin yaşlarda siddet uygulamaya hazır olma veya özellikle eylemlerini tekrarlayanların özdeşleşmişlikleri daha yakından araştırılmalıdır. (Haller, 2010).

4.2 Magdurlar

Siddet sadece göçmenlere özgü bir sorun olmasa da, göçmen kadınlar ve etnik azinliklara ait olanlar yerli kadınlara oranla, aynı sorunsalda daha fazla engelle karşı karşıya kalmaktadırlar.

Magdurları koruma önlemleriyle çok zor ulaşılabilen, kırsal kesimlerde yaşayan örneğin çocuklar ve göçmen kadınlar gibi, özellikle yapısal haksızlığa uğrayan gruplar, mağdurdurlar. Sıddete maruz kalan kadınlar, genellikle sıddetin olaganlastırıldığı ataerkil yönlendirilen sosyal çevrelerde yaşamaktadır. (Haller, 2010).

1999' da Önleme Kurulu tarafından oluşturulan çalışma ekibi, „Gewalt gegen Migrantinnen“ sıddeti caydırmanın kapsamı gerekli 3 alanı saptamıştır: Sosyal destek sunusu, kalma hakkı ve iş pazarı. Göçmen kadınlar halen yapısal sıddetin mağdurlarıdır (Haller, 2010). Haller'e göre (2010) göçmen kadınlar 90'li yılların ortasından beri kadın sığınma evlerinde, nüfustaki oranlarına kıyasla daha fazla temsil edilmektedirler. Yeni Sıddete Karşı Koruma Yasası ile amaçlanan kadın sığınma evlerinin anlamının azalması daha fazla yerli kadınları etkilemiştir. Çizelge 5 1997 – 2008 arası kadın sığınma evlerindeki kadınların sayısını göstermektedir.

Yıl	Avusturya'lı Kadınlar (%)	Avusturya'lı olmayan kadınlar (%)
1997	62	38
1998	61	39
1999	55	45
2000	57	43
2006	49	51
2008	44	56

Çizelge 5: AÖF kadın sığınma evlerinde kalma (1997 – 2008) (Kaynak: AÖF'nin yıllık çalışma raporu, Haller'in alıntısı, 2010)

Avusturya'daki göçmenlerin ve etnik azinliklerin bireysel durumlarını anlayabilmek için, farklı bir resim çizmek ve göç süreçlerini incelemek önemlidir.

Fassman, Reeger & Sari (2007) bir çok kadının göç sürecinde en az üç zorlukla karşı karşıya kaldıklarına, dikkat çekmektedirler. Birincisi Avusturya'da da kadınlar cinsiyetleri dolayısıyla haksızlığa uğramakta ve ayrımcılıklar ile karşı karşıya kalmaktadırlar. Buna ek olarak, Avusturya vatandaşı olmadıklarından ve bir azınlığa ait olduklarından, „yabancı“ olarak adlandırılmaktadırlar. Sonucusu da bir çok kadının, çağdaş ve geleneksel rol modelleri arasında sosyal bir çatışma ile karşı karşıya kalmalarıdır.

Birçok göçmen ailenin düşük gelirleri nedeniyle, bu ailelerin kadınları da aile gelirine katkıda bulunmak zorundadırlar.

Ileri yastaki kadinlar da, geçimlerini saglamaktan vazgeçmeyi göz önüne alamamaktadirlar.

Logar, Weiss, Stricker & Gurtner' e (2009) göre, göçmen kadinlar ogunlukla sosyal aglarin ve yeterli dil bilgisinin yoklugunu hissetmektedirler, ogunluk toplumundaki kadinlardan daha az kaynaklara sahiptirler ve birçok durumda maddi aidan eslerine baimlidirler. Bu baimsiz bir yasam kurmayi zorlastirmaktadir ve yeni yönlendirmede kendilerine daha fazla zaman gerekmektedir. Özellikle siddet magduru göçmenlerin, polisi yardima agirmak yerine, akrabalara, arkadaslara ya da kadin siginma evlerine katiklari anlasilmaktadir. Ayrica ogu haklari ile ilgili yeterli bilgiye sahip degildir.

Belirtilen nedenlerden dolayi hukuk danismanligi olmadan, ayrilik veya bosanma önerilmemektedir. Bazi magdur kadinlar baimliliklerinin farkinda olmalarina ragmen, bulduklari duruma katlanmayi denemektedirler. (Fassmann, Reeger & Sari, 2007).

Haller'e (2010) göre sosyal yalnızlastirmanin yani sira ailenin eksik kalan destegi ile yürütme erkinin istemleri, göçmenlerin siginma evlerine kamalarina neden olmaktadır. Bu baglamda dildeki engeller, göçmen ailelerdeki müdahalelerde engel yaratmaktadır ve her zaman arka plandaki aile anlasmazliklarina ilgilenilemedigi dsnlebilir. Sonuçta, siddet siddet olarak taninamadigindan ve giris yasagi yerine sadece anlasmazlik araciligi sunulmasiyla magdurlar kadin siginma evlerini aramak için harekete geçmektedirler. Tüm bu etkenler, magdurlarin siddet sarmalindan kurtulmalarini zorlastirmaktadır.

Birçok siddete maruz kalmis kadin ve onların ocuklari bu yüzden gizli, yoksulluk tehlikesi altindadir ve saglik hizmetlerine ulasmalari zordur (Logar, Weiss, Stricker & Gurtner, 2009).

Özellikle „zorlamayla evlilik“ magdurlarinin siddet kosullarini kirabilme olanaklari çok azdir. Sebepleri ise siddet ve saldirganligin devam etmesinden korkma, gelecek umudunun yoklugu, çaresizlik, kendi yasal haklarini yeterince bilememe, ayni kaderi yasamis anne ile dayanisma, aileyi kaybetme korkusu ve sosyal yalnızlasma korkusu olarak grlebilir.

5. Kaynaklar

Fachbereich für Frauen und Gleichstellung, JUFF Statistiken Tirol. (2010). *Frauen in Tirol. Zahlen-Daten-Fakten*. Abgerufen 10. Februar, 2011, von <http://www.tirol.gv.at/themen/gesellschaft-und-soziales/frauen/publikationen/>. Tirol: Fachbereich Frauen und Gleichstellung, JUFF Statistiken Tirol. Electronic Report.

Haller, B. (2010). *Beziehungsgewalt gegen Frauen. Frauenbericht 2010*. 7. Abgerufen März, 2011, von http://issuu.com/hemei/docs/frauenbericht_teil2_2forba.

Logar, R. (2009). *Recht auf Schutz und Hilfe für Opfer von Gewalt*. 14. April, 2011, von <http://www.interventionsstelle-wien.at/start.asp?ID=321&b=67>. Wien: Wiener Interventionsstelle & Verein Autonome Österreichische Frauenhäuser. Digitale Brochüre.

Logar, R., Weiss, K., Sticker, M. & Gurtner A. (2009). *Annual Report 2009*. Abgerufen 14. April, 2011, von <http://www.interventionsstelle-wien.at/start.asp?ID=333&b=52>. Wien: Wiener Interventionsstelle. Seite 9-17. Digitaler Bericht.

Wiener Interventionsstelle. (n.d.). *Summary*. Abgerufen 05. Mai, 2011 von <http://www.interventionsstelle-wien.at/start.asp?ID=333&b=52>. Homepage.

Tiroler Frauenhaus für misshandelte Frauen und Kinder. (n.d.). *Öffentlichkeitsarbeit*. Abgerufen 5 Mai, 2011, von <http://www.tirolerfrauenhaus.at/schutz.html>. Innsbruck: Tiroler Frauenhaus für misshandelte Frauen und Kinder. Web Page.

Fassmann H., Reeger U., Sari S. (2007). *Migrantinnen. Bericht 2007*. Abgerufen 29. März, 2011, von <http://www.frauen.bka.gv.at/site/5867/default.aspx>. Report. (S. 39-44)

Gewaltschutzzentrum Tirol. (2009). *Annual Report*. Abgerufen 3 Mai, 2011, von <http://www.gewaltschutzzentrum-tirol.at/html/deutsch/downloads.html>. Report.

6. Literatur önerileri

Appelt, Birgit/Höllriegl, Angelika/Logar, Rosa (2001): Gewalt gegen Frauen und ihre Kinder. In Bundesministerium für soziale Sicherheit und Generationen (Hrsg.): Gewalt in der Familie, Gewaltbericht 2001 (S. 377-502). Wien: Eigenverlag.

Arbeitskreis „Gewalt gegen Migrantinnen“ (o. J.): Arbeitskreis des Präventionsbeirats (unveröff. Dokument).

Autonome österreichische Frauenhäuser AÖF (2008). Tätigkeitsbericht 2008. <http://www.aeof.at/aktuell/AOFStatistik2008.pdf> (Zugriff am 1.7.2009).

Benard, Cheryl/Schlaffer, Edit/Mühlbach, Britta/Sapik, Gabriele (1991): Gewalt gegen Frauen. In Bundesministerium für Umwelt, Jugend und Familie (Hrsg.): Gewalt in der Familie (S. 1-241). Wien: Eigenverlag.

Bielefeldt, Heiner: Zwangsheirat und multikulturelle Gesellschaft. Anmerkungen zur aktuellen Debatte. Deutsches Institut für Menschenrechte, Berlin 2005.

Bundesministerin für Frauen und öffentlichen Dienst – Bundeskanzleramt (2009): Was ist CEDAW? Wien: Eigenverlag.

Bundesministerin für Frauenangelegenheiten/Bundeskanzleramt (1995): Bericht über die Situation der Frauen in Österreich – Frauenbericht 1995. Wien: Eigenverlag.

Bundesministerin für Frauenangelegenheiten/Bundeskanzleramt (1995a): Frauen in Österreich: 1985-1995. Wien: Eigenverlag.

Bundesministerium für Gesundheit und Frauen (Hg.): Frauen haben Recht(e), BMGF, Wien 2005.

Bundesministerium für Gesundheit und Frauen (Hg.): Maßnahmen gegen traditionsbedingte Gewalt in Österreich. BMGF, Wien 2005.

Dearing, Albin/Haller, Birgitt (2000): Das österreichische Gewaltschutzgesetz. Wien: Verlag Österreich.

Dearing, Albin/Haller, Birgitt (Hrsg.) (2005): Schutz vor Gewalt in der Familie. Das österreichische Gewaltschutzgesetz. Wien: Verlag Österreich.

Dobash, Rebecca E./Dobash, Russell P. (1992): Women, violence and social change. London: Routledge. Egger, Renate/Fröschl, Elfriede/Lercher, Lisa/Logar, Rosa/Sieder, Hermine (1995). Gewalt gegen Frauen in der Familie. Wien: Verlag für Gesellschaftskritik.

Eckert Reinhardt, Hladschik, Patricia: Zwangsheirat. In: Zeitschrift Polis aktuell, Nr. 1, Zentrum Polis – Politik Lernen in der Schule (Hg.), Wien 2006.

Gedik, Ipek: Zwangsheirat bei Migrantenfamilien in der Bundesrepublik. In: Jahrbuch Menschenrechte 2005. Schwerpunkt: Frauenrechte durchsetzen. Suhrkamp 2004.

Godenzi, Alberto (1996): Gewalt im sozialen Nahraum. Basel: Helbing & Lichtenhahn.

Hagemann-White, Carol/Bohne, Sabine (2007): Protecting women against violence. Strasbourg: Council of Europe.

Haller, Birgitt/Hofinger, Veronika (2008): Die Begleitung von Gewaltopfern durch das Strafverfahren – das österreichische Modell der Prozessbegleitung. In Neue Kriminalpolitik (Heft 1), S. 19-22.

Haller, Birgitt/Dawid, Evelyn (2006): Kosten häuslicher Gewalt in Österreich. Wien (unveröff. Projekt-

bericht).

Haller, Birgitt (2005): Gewalt in der Familie: Evaluierungen des österreichischen Gewaltschutzgesetzes. In: Albin Dearing/Birgitt Haller (Hrsg.), a.a.O., S. 269-388.

Ivezic, Angela: Häusliche Gewalt an Migrantinnen in Wien – dargestellt am Beispiel von Frauen aus Ex-Jugoslawien, Diplomarbeit an der Bundesakademie für Sozialarbeit, Wien 2001.

Latcheva, Rossalina/Edthofer, Julia/Goisaufer, Melanie/Obermann, Judith (2007): Zwangsverheiratung und arrangierte Ehen in Österreich mit besonderer Berücksichtigung Wiens. Situationsbericht und Empfehlungskatalog. Wien: MA 57.

Lehmann, Nadja (2008): Migrantinnen im Frauenhaus: biographische Perspektiven auf Gewalterfahrungen. Dissertation. Budrich: Opladen (u.a.).

Logar, Rosa (2001): Halt der Männergewalt. Der Gewaltschutz und die Interventionsstellen. In 10 Jahre Informationsstelle gegen Gewalt. Wien.

Pence, Ellen/Paymar, Michael (1993): Education Groups for Men who Batter. The Duluth Model. New York; Springer Publishing Company.

Preller, Camilla Cynthia (2008): So fern und doch so nah? – Traditionsbedingte Gewalt an Frauen. Wien. <http://www.frauen.bka.gv.at/studien/tgf2008/studieTGF2008.pdf> (Zugriff am 21.6.2009)

Schwarz-Schlöglmann, Maria/Sorgo, Marina (2007): Gewalt in der Familie und im sozialen Nahraum. In Thomas Bauer/Rudolf Keplinger/Maria Schwarz-Schlöglmann/Marina Sorgo (Hrsg.): Gewaltschutzgesetz. Recht & Praxis (S. 125-166). Engerwitzdorf: ProLibris.at.

Unterweger, Gabriele (2001): Rechtliche Situation von Migrantinnen unter besonderer Berücksichtigung von Gewalt gegen Frauen. Innsbruck. Diplomarbeit.

Voß, Hans-Georg W. (2008): Stalking: Unerwünschtes Belästigen und Verfolgen aus psychologischer Sicht. In Axel Dessecker/Rudolf Egg (Hrsg.): Gewalt im privaten Raum: aktuelle Formen und Handlungsmöglichkeiten (KUP Band 54, S. 75-95). Wiesbaden: Eigenverlag Kriminologische Zentralstelle e.V.

Walby, Sylvia (2004): The Cost of Domestic Violence. London: dti publications. Waters, Hugh et al. (2004): The economic dimensions of interpersonal violence. Geneva: WHO, Department of Injuries and Violence Prevention.

Zemp, Aiha/Pircher, Erika (1996): „Weil es so weh tut mit Gewalt.“ Sexuelle Ausbeutung von Mädchen und Frauen mit Behinderung (Schriftenreihe der Frauenministerin, Band 10). Wien: Eigenverlag.

DE

Exchange House
National Travellers Service
Great Strand Street 61
Dublin 1, Ireland
www.exchangehouse.ie
info@www.exchangehouse.ie

IEIE – International Education
Information Exchange
Hölderlinplatz 2A
70193 Stuttgart, Germany
www.ieie.de, info@ieie.de

Verein Multikulturell
Bruneckerstraße 2 d, 3. Stock
6020 Innsbruck, Austria
www.migration.cc
office@migration.cc

ANUP- International
Bd. Nicolae Titulescu, nr.
163, sector 1, Bucuresti , cod
011137, Romania
www.updalles.ro
ileanaboeru@yahoo.com

PROLEPSIS
Prolepsis
Institute of Preventive Medicine
Environmental & Occupational Health
7 Fragoklisias Street, 151 25, Marousi
Athens Greece
www.prolepsis.gr, info@prolepsis.gr